

Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΜΕΛΙΟΥ ΣΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΤΗΣ ΣΤΟΜΑΤΟΒΛΕΝΝΟΓΟΝΙΤΙΔΑΣ ΚΑΙ ΞΗΡΟΣΤΟΜΙΑΣ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΚΑΚΟΗΘΕΙΑ ΚΕΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΤΡΑΧΗΛΟΥ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΚΤΙΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ: ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Χαραλάμπους Μέλανη, Δρ. Χαραλάμπους Ανδρέας, Δρ. Ραφτόπουλος Βασίλειος, Δρ.Αικατερίνη Λαμπρινού

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η κακοήθεια της κεφαλής και του τράχηλου αποτελεί μια από τις δέκα συνηθέστερες κακοήθειες παγκοσμίως και η ύπαρξη σοβαρών ανεπιθύμητων ενεργειών και μερικές φορές μη αναστρέψιμων που προκύπτουν από τα είδη θεραπείας διαφόρων κακοηθειών είναι πλέον τεκμηριωμένα μέσα από πλειάδα ερευνητικών κλινικών εργασιών, αλλά και μέσα από τις εμπειρικές παρατηρήσεις των επαγγελματιών υγείας. Η ξηροστομία και η στοματοβλεννογονίτιδα παραμένουν δύο από τις κυριότερες και σοβαρότερες ανεπιθύμητες ενέργειες της ακτινοβολίας που αντιμετωπίζουν οι ασθενείς με κακοήθεια κεφαλής και τραχήλου. Καμία συμβατική θεραπεία δεν θεωρείται πλήρως αποτελεσματική στην διαχείριση αυτών των ανεπιθύμητων ενεργειών. Αντίθετα, έχει διαφανεί ότι ο συνδυασμός συμβατικής και εναλλακτικής Ιατρικής μπορεί να είναι περισσότερο αποτελεσματικός στη διαχείριση αρκετών ανεπιθύμητων ενεργειών. Το μέλι αποτελεί ένα είδος εναλλακτικής ή και συμπληρωματικής θεραπείας αφού οι θεραπευτικές του ιδιότητες είναι πλέον τεκμηριωμένες μέσα από διάφορες κλινικές έρευνες.

ΣΚΟΠΟΣ: Να γίνει αξιολόγηση των υφιστάμενων τεκμηριωμένων μελετών που σχετίζονται με την αποτελεσματικότητα του μελιού στην διαχείριση της ξηροστομίας και της στοματοβλεννογονίτιδας σε ασθενείς με κακοήθεια κεφαλής και τραχήλου που υποβάλλονται σε ακτινοθεραπεία.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ: Πραγματοποιήθηκε συστηματική ανασκόπηση στις Βάσεις Δεδομένων EMBASE, MEDLINE, CINAHL, COCHRANE και PUBMED που περιελάμβανε τις ακόλουθες λέξεις κλειδιά ανεξάρτητες και σε συνδυασμό: “head and neck cancer”, “radiotherapy”, “oral mucositis”, “xerostomia,” “controlled trial” and “honey”. Παράλληλα, έγινε αξιολόγηση α) των παραπομπών και αναφορών σε συναφή άρθρα που σχετίζονταν με τις λέξεις κλειδιά και β) της ποιότητας της μεθοδολογίας των επιλεγμένων

κλινικών δοκιμών βάση της κλίμακας JADAD. Στην ανασκόπηση συμπεριλήφθησαν μόνο τα άρθρα που πληρούσαν τα προκαθορισμένα κριτήρια εισδοχής .

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Μέσα από την εκτενή συστηματική ανασκόπηση έχουν συμπεριληφθεί 6 άρθρα για αξιολόγηση. Στην βιβλιογραφία διαφάνηκε ότι καμία έρευνα δεν έχει αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα του μελιού στη διαχείριση της ξηροστομίας. Οι τέσσερις από τις πέντε έρευνες έχουν καταδείξει σημαντική μείωση του βαθμού στοματοβλεννογονίτιδας μετά την παρέμβαση με μέλι και δύο από αυτές κατέδειξαν αύξηση βάρους των ασθενών. Παρόλο που η ποιότητα της μεθοδολογίας των ερευνών ήταν υψηλή, φαίνεται ότι το μέγεθος του δείγματος τους ήταν μικρό ενώ υψηλό ήταν και το ποσοστό των ασθενών που δεν ολοκλήρωσαν την παρέμβαση γεγονός που αποτελεί απειλή για την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Έχει διαφανεί ότι υπάρχει περαιτέρω ανάγκη για διερεύνηση σχετικά με την επίδραση του μελιού στη διαχείριση της ξηροστομίας και της στοματοβλεννογονίτιδας που προκαλείται από την ακτινοβολία. Το μέλι φαίνεται να αποτελεί μια απλή, προσιτή, διαθέσιμη και οικονομικά αποδοτική θεραπεία για τη στοματοβλεννογονίτιδα ενώ για την ξηροστομία δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία προς αξιολόγηση. Επομένως, απαιτούνται περαιτέρω τυχαιοποιημένες κλινικές δοκιμές με μεγαλύτερο δείγμα ασθενών για να επικυρώσουν αυτά τα συμπεράσματα.